

Erdélyi Híradó

Szombaton, Januarius' 16-dikán ($\frac{16}{1}$) 1830.

Columbia — Nagybritannia — Frantziaország — Belgaország — Burkusország — Austria
Muszkaország — Görögország — Törökország — Magyarország — A' gabona' piatzi ára.

Columbia

A' bogotai Journalban ezt a' tzik-kejt találui: "A' topographiai Biztosság, melyre a' volt bízva, hogy az akadajokat vizsgálják-meg, mellyek a' tsendes és az atlantik oceanusok között a' közösülést, a' panamai szűkföldön által, talán ellent-állanának, azt mondja az ország-lószékhez készített tudósításában: — annak felfedezése által, hogy a' két tengeri színe (niveau) egyforma magasságon fekszik, jó-forma nehétség enyészett-el: mind-azáltal, nem tartja az a' próbatételt könnyen végbe-vihetőnek. Az eddigi közösülésmód, talán még ezután is elébbvaló volna; minthogy a' Chagres-foljóvízen a' hajókázást, lehetne jobbitani gőzhajók által, a' Cruzesből Panamába építettett országútat mindenféle szekérnek járhatóvá lehetne tenni; tehát, az atlantik oceanustól a' tsendes tengerig tartó távolságon igen rövid idő alatt lehetne által menni. Még a' dolgok' mostani állapotjok mellett is, Hurtado Úr, ki famíliástól Panamába utazott, tsak 20 napot töltött útjában el, Jamaikából Buonaventurába (Popayanba, a' tsendes oceánuson). A' Köztársaság' Kormányzéke hajlandó volna a' planumokat, mellyeket ezen földnyakonvaló közösülés' könnyebbítésére javallának, előmozdítani,

akarmi végre-hajtó mód volna is az, minden kedvezéssel fog az lenni a' próbatételhez, a' mi-tsak hatalmában volna, és a' mi a' haza' bátorságával és védelmezésével megegyeztetetne.

Nagybritannia

Ügyláttzik, mintha O'Connel az ő hazafijainak kedvezésében, nem igen emelkedne. Nem-régiben, az ő' fija, ki az ő' látvány által felállított új liberalis klubba magát bevétetni kívánta, választás-közben ki hagyattott abból.

A' Globe, azon híreket illetve, mellyek a' frantzia Ministerium' tanácskozásá felett elterjedtek, azt mondja: "A' mi' hazánkban, a' ministeri értekezések' titka, közönségesen megsérthetetlennek tartatik: de Frantziaországban nem úgy van: a' hol mindegyik Minister, hogy magának a' felekezeteknél népszerűtetet szerzhessen, az országlószék' titkait a' maga' Titoknokjának felfedezi, a' ki azt, maga' részéről, vagy egészen, vagy némely részben nyilatkoztattja-ki. — Ugyan az a' Híradó mondja azt is, hogy a' City-ben azt állíttják, — Don Pedro bevette volna az anglus országlószék' követelését, hogy Don Miguelt, mint Portugallus Királyt, esmérje-meg. — A' Morning-Herald azt a' jegyzést teszi, hogy az angl. Monárchia a' most múlt 1829-dik

esztendőben töltötte-el 1000 esztendejét, úgymint, attól-fogva hogy Egbert a' britanniai fejedelmi székbe lépett.

A' frantzia Constitutionnel magános levelezésből jelenti, hogy Cumberland Htzg. egy-idő-ólta igen foglaltos. Naponként látogatják őtet türelemten Lördök, de a' kiknek nagy behatások van a' Parlemtre és nemzetre: tsaknem minden-nap' udvarol ő a' Királynál, és egész órákat tölt Öfgével, egyedül magával. Azok, a' kik Cumberland Hghez közelíthetnek, állíttják, — Ö-kir. Magasságának minden lépése oda igazodik, hogy Wellington Hget. lebuktassa, és hogy ezen lépések már foganatosok lettek volna, — hogy Öfge. némely tzikkejek fellett, igen keményen beszélt volna Öuraságával.

Magánosok levelei szerint, Londonban az a' hír járt, hogy Koburg Leopold Printz bizonyossá tétetett volna a' Ministerektől Görögország' fejedelmi-széke-felől; nem volna már egyéb hátra, tsak az 50,000 font st. appanage' meghatározásáról végezni.

A' Sun ezt írja: Az a' hír hogy D. Pedro megesmérte volna D. Miguel ötsét Királynak, nem igaz; tsak a' beurse-speculánsok támosztották azt: de ma-reggel (dec. 19) a' Lloyd Kávéházban megbizonyították, hogy hazugság. A' brasiliai Tsászár megújította Sadugal Grófhhoz azt a' valóságot, hogy vélekedését soha-se fogja változtatni, és szándéka van rövid időn véghatározását teljesíteni. Azomban, küldik a' hadi- és élelembeli gyűjteményt Terceirára, valamint a' katonai segédelmet is, a' hol már 5000 jól tartott katonaság várja a' szaporodást. Palmella Marquis is számot tart egy híres ánglus Admirálra (ez Cochrane lessz), ha szolgálattjára szükség lenne. Terceiráról mehetne D. Miguelre a' tsapás.

A' Times jegyzése ez: "Akarmi hírek repdessenek a' Cityben, mi, állíthatjuk: 1) Hogy a' görög dolog, még, nints megfejtve; de jól elő-ment már. Hozzá tehetjük, hogy a' Publicum a' liberale principiummal meg fog elégedni, a' mellyen ez a' fontos rendszabás fekszik; 2) Akarmi legyen bár az ángl. Kabinét' szándéka azon személy eránt, a' ki a' portugalli fejedelmiséket elfoglalta; ez a' megesmérés koránt-sem dült még el, nem is fog oly' hamar megesni. Lisabonban attól-tartanak, hogy a' Tajó, januarius' végén be lessz rekesztve.

A' Times szerint, Wellington Hg. nem látja által — miért nem vettetenék némely Püspökök éppen úgy alá fizetéssek' kevesebbitésének, valamint a' Birák. A' Canterbury-i Érsek' esztendőnkénti jövedelme 36,000 font Sterl. volna. Az ő Patronatusa nem határozódik-meg tsak az Egyház' Uradalmain; hanem némely törvényszékekre is kiterjed, és meglágyítja némely Birák' lelki-esméretét. A' londoni Püspök' jövedelme nagyon megsaporodott, és most is mindég nevedik, naponként. [A' Minister kevesebbiteni, vagy legalább nevededni nem-hagyni akarja. Ezek már végre okos javallatok, mellyeket minden ember helybe-hágy. — Az a' minapi Patch Sámuel Americanus, ki a' Niagara' cataractáján leugrott és szerentsésen kiszabadult, 's ezért, a' néző nép Cataractának kiáltotta, ismét leugrott most 125 talp magasságról az örvénybe; de, nem ugrik többé. Későbbben, megtalálták a' holt testét. Ittason ment most a' próbának és egy élet-ere megszakadt neki.

A' Caledonian-Mercury azt mondja: "Jó kútfőből vesszük, mely minket még soha-se tsalt-meg, hogy (Coburg) Leopold Printz az az ember, kit a' legnagyobb hihetőség kezén tart a' görögor-

szági fejedelemségre-emelésre. Frantziaország és Anglia ő-mellette vannak, Muszkaország sints ellene; de — mitsoda feltétel alatt? — hogy Capodistrias Gróf holtig Első Minister legyen.

London, dec. 21. — A' Veracruzból nov. 4-dikéről, Mexicoból pedig, oct. 28-dikáról ma érkezett tudósítások, kedvezőleg szólnak általjában; ámbár rövid időn egy teljes által-változását várják a' Köztársaság' országlása' módjának, a' federatívum systemából t. i. centralis módra — mint már most Columbiában ki tudja meddig van, — a' mi, politikai megváráskódás nélkül, nehezen fog megéssni. A' spanyol legutolsó hadiszállítvány' gyalázatos vége a' Gerrero' kormányozása alatt, és a' Santa-Anna közvetlen behatása, a' Centralizáló felekezetnek meggyőzhetetlen előkelőséget szerettek, és a' Santa-Anna által a' kiállott krisishen kimutatott erőhatalma nagyon visszasoncsett-ki a' belső Státusok lassúságával, mely által a' centralizálók erős fegyvert kapnak az ő' országlások' theoriája' betesebbségére. A' mellett, tökéletes tsendesség van az egész hazában; új viaskodások' veszedelmének elhárítása, össze-békéltették a' különböző felekezetekeket, és járáskelés, kereskedés, kezdenek emelkedni.

Frantziaország

Nagyobb és fontosabb dolgot az Industriában talán nem követett-el Nemzet, mint a' melyhez Frantziaországban egy Társaság akar fogni. A' tudósítás itt következik: — A' párisi tengeri tsatorna' (tsaknem képtelenség) építésének próbatételéről, Párisból Rouenig, fog kijönni minden óráu egy Munka 4 Kötethen, melyet az ezen nagy munkához fogni merő Kompania (Compagnie soumissionnaire) botsát-ki. Frantziaország' kikötőinek, különösen a' Seine (sequana)

tóéna' geographiai fekvések, természeti kikötői Európa' kellőközepének: mert, ezek a' legközelebbi kikötők, Európa' ezen részére-nézve, az oceanus' partjain. Egy egyenes, Havreből Németország' kellőközepének tartó linea, kevés félre-téréssel, Rouen-on, Párison, Metzen és Strassburgon megyen által. Mutatja egy-szersmind a' linea, Párisból nyugotra, a' tengeri-tsatorna' rajzát; keletről pedig, a' párisi tsatornáét a' Rajnához; azon tsatornáét, melynek tudományait Brisson Úr oly' nagy gondal és talentommal dolgozta-ki, 's a' mely a' Seine-t egyenes egybe-köttetésbe hozta a' Rajnával. Páris, mint a' javallott Rouen-ba menő 's a' rajna-tsatornak' kellőközepe, az ő' szörnyű tökepénzével, egyedül győzheti-el Londonnal a' világ' tsaláját, 's közép-Németország' kitartását, colonialis (telepi) és más áruporté-kákkal, mellyeket Anglia az ő' markából kiragadt, ismét elfoglalja. Ez, úgymond a' Rouen-ba menő párisi tengeri canális' soumissionnaire Compagnie-ája, ez, a' dologba-kapás' végtárgya, melyről mi most az egész plánumot, 4 Kötetből álló Munkában a' Közönség' ítélet-tétele alá vettjük.

Egybe-köttetésben áll ezzel a' Messager des Chambres' itt következő tizikeje: "Egy, a' párisi Kereskedőségnek legnagyobb fontosságú tudósítást kaptunk mi tegnap-este, egynél legelső Bankosunk között. Páris városáé lessz végre, feltétel nélkül, a' telepi és minden más portékák' lerakóhelyének jussa, mellyeket külső országokból behoznak. Ez a' jus, mely már egy-részt megvölt, azt az egész kiterjedést nyeri-meg, melyhez Párisnak és minden városok között azoknak Kereskedésegei, kik a' párisi kereskedéspiatzon, szükséges portékagyűteménnyel bírván, igasságoson tartják jus-

sokat. A' lerakódóhely' felállításá, nagy épületek' építését teszi szükségessé, a' végett, hogy a' lerakandó portékáknak tárgyánant szolgáljanak. Tudjuk már, hogy a' végett, a' grenelle-i házhelyek' ára felhágtak a' betsekben. Valóban is ezen helyre fogják az említett épületeket felemelni. A' Rouen-felé menő tengeri tsatorna is Grenelle-nél fog kiömleni.

Belgaország

A' lüttichi Journal azt állítja, hogy az utrecht-i és löweni Universitas eltöröltetik, 's ez' utolsóban a' Fő-törvényték fogná felállíttatni.

Burkusország

Az egész burkus had' Tiszt-serege, áll most 6075 emberből, mellyet egy Hadmarsal vezérel, és a' mellyet 112 Kompaniába lehetne felosztani, mellyeknek mindegyike 55--54 ember lenne, egyegy Gen. alatt. Az ánglus hadseregnek 5455 Tisztje van. Ha ezt is olyan kompaniákra osztanák, mellyeknek mindenkét egyegy Gen. vezérelne; úgy, ezek a' kompaniák 10 vagy 11 emberből álllanának: mert az áng. hadseregben 530 Gen. és 6 Gen. Hadmarsal van.

Austria

Béts, jan. 5. — Elébbi ígérete szerint, köz-hírré teszi az austr. priv. Nemzeti bank a' még forgásban maradt Váltó-és Anticipatio-tzédulák' mennyiségét, a' mint azt dec. utolsó napján, megvizsgáláskor találta. Béts, jan. 2. 1850.

Ns. Steiner Menyhárd, Bank-Helytartó.

Eskeles Bernát Báró, Bank-Director.

Ns. Löwenthal Ják. Jós., Bank-Director
A' forgásban maradt Váltó- és Anticipatio-tzédulák' kimutatása:

Jún. 30-dikai berekesztéskor, volt forgásban 62,292513 for. Hasznavehetetleneket váltottak-be újjakkal 6,583518-at; Volt tehát forgásban 68,875931 for. — Ellenben, dec. 31-dikéig váltottak-be

megégetés-végett 14,301300 fntot. Elszámálván ettől a' már jún. 30-dikán égetésre készen állott 7,420325 fntot, marad = 6,880975; a' beváltott rongyosokat 6,583518-at hozzá számálván, teszen 13,464295-at; mely summát a' 68,875-831-ből elszámálván, marad dec. 31-dikén, 1829-ben, forgásban 55,411538 for. — Béts, dec. 31. 1829; a' priv. austriai Nemzeti-Bank' Számtartói Hivatalából.

Salzman Ferentz, Fő-Számtartó

Litomisky Max, Számtartó.

Muszkaország

Odessa, dec. 16. — Az ajándékok, mellyeket a' Sultán, Tsászar Öfgének Halil-Basa által küld, rendkívül nagy betsüek vólnának. Azt erőssítik, hogy azok egynehány tuzet legszebb sálókból (egyegy, többet ér 50,000 papiros rubel-nél), gyömbántokból és különös szépségű gyöngyökből, számos gyönyörű kardokból és pistolokból állanak. Az egésznek a' betsit 7 millió papiros rubelre teszik.

A' muszka Tsászar Öfge méltóztatott Müffling Báró burkus kir. Gen. Helytartónak, az alább elő-forduló kegyelmes írása által, sept. 10 (22) dikéről, 1829, a' Wladimir Rend' első classisát ajándékozni: "Az Úr' okossággal teljes szavai és állhatatos iparkodásai végbevitték utóljára, a' Divánt az ő' fekvése' veszedelemben-forgásáról meggyőzni; valamint a' Mi' egyenes óhajtasunk-felől, hogy az ottomani Birodalom azon veszedelmes következésektől, mellyeket Muszkaország' gyöződelmes fegyvereinek továbbbi menetele magával ára hozhatná, megmentessék. Az Úr' tanátsadásait és saját igazi hasznait helyyesen megbetsülvén, meghatározta magát a' Diván, a' béke' helyre-állítására alkudozásba bocsátkozni. Az Úr' által elő-vett szorgalom, ezen kívánt kimevetel' kieszközlésére, ellene-mondhatatlan just nyert

a' Mi' különös jóakaratainkra; és, hogy az Úrnak tüdőklő bizonyosságát mutathassuk annak, neveztem Uraságotat a' Wladimir Rend' első classisa' nagy keresztés vitézzének; melynek jeleit ezenel küldöm, hogy azokat a' Statutumok szerint viselje. — Jóakarója Miklós.

Pétervár, dec. 5. — A' legjobb és legvigasztalóbb a' mi' fekvésünkben az utolsó 4 esztendő' lefoljása alatt, — fiáantziank' jó állapotja. Azon nehézáratlan háborúra Persiával, közvetetlen következett, még-nehezebb a' világ' két részén, földön-vízen. Mindegyik rendkívülvaló iparkodást és pénzáldozatot kívánt. Mindazáltal, semmi új taxát vagy adót nem tettünk: külső-belső pénzfolyamatunk mindég igen jó volt. A' mi' státuspapírossaink szembetűnő habozás nélkül tartották magokat. A' mellett, minden köz-építetések egyre folytak, minden nagy státusi próbatételek és munkák, az egész Birodalomban változatlan sebességgel mentek elébb. A' kirilovski 118 werst hosszású tsatorna — új vizút, mely szakadatlan közlést viszen-végbe Astrachan, Pétervár és Archangel között, 1827-ben végződött-el 's nyitattott-ki. Az az új vizút, mely a' Moskwá-t a' Volga-val akarja egybe kötni, divattjában készül. Hosszabb ez 200 werstnél, 56 sílippel (zúgóval). A' windau-i tsatorna is oly' sebessen mendégél a' vége-felé. A' tsászári nagy töltött országút Pétervártól Moskwáig, elkészülebben az esztendőben (1829). Egy szóval, minden státusi munkához-fogások úgy foljdogáltak, mintha a' legtsendesebb hékeségben éltünk volna, és minden pénztárban volt pénz; sehol-se akadtunk-meg a' fizetésben. A' múlt esztendőben (1828) jóforma summát fizettünk-le külföldi adósságainkból, és igen sok saját (papírospénzt) váltottunk-be a' belső adósság-

fogyasztó Biztossághoz. — Mindez, elele-szóllhatás nélkül nagy betsületet szerrez a' mi' finantz-kormányozásunknak.

Hivatali tudósítások szerint, aug. 31-dikén septemberre viradóra, tsendes idő mellett, földrengések voltak a' wologdai és árchangeli Gouvernementekben. Földalatti tsörömpölésseljáró 3-szori földrugás esett 15 minutum alatt, mely sok épületet megrázott, némely tsüngő lámpásokról lehullottak a' métsesek. — Nov. 26-dikán pedig, hajnali 4 órakor, a' következő városokban: Cherson, Berislaf, Akerman, Reni, Ismail, és Iwanoffka faluban, az olviopoli Kerületben, hol erősebben, hol gyengébben reugett a' föld. Reniben, sok kőkémény lerogyott, számtalan kőfalak meghasadoztak, az a' nya-templomban lehullottak a' képek a' falról.

A' minden nemzetnek szabad hajókázás a' fekete tengeren, sokat fog tenmi a' mi' kereskedésünk' virágzására. De még az is, hogy a' pétervári Kereskedőház, Stiegliz és Comp., az ő' nagy és széles kiterjedésű próbatételei által, mely magát jól meggondolt dolgai által külömbözteti-meg, itt Odessában egy telepet indított útba.

Dec. 19-dikén vettek tudósítást Péterváron árol, hogy Diebits-Sabalkánsky Gróf Hadmarsal Adrianápoljából elmenvén, Burgasba megérkezett.

Az ezen esztendőben (Odessából, dec. 11-dikén, 1829) 6 héttel korábba beállott fagy, befedte már az itteni hajótanyát (sós tengervíz) jéggel, úgy-hogy a' hajókázás, mig már olvadó idő nem lesz, félbe szakadt.

Görögország

Hogy a' Görögök, a' nagy pénz-szükiben azzal is segíthessenek magokon, egy smyrnai levél szerint, áruba bósátotta volna az Elölülő, Hellast, mellyet 5 mil-

lió piasteren tartanak. Egy írásában a' Senátushoz, nov. 4-dikéről, azt a' reménységet nyújtja nekik, hogy Frantziaország, még is tsakugyan kezes lenne ö' érettek 60 millió frankig. — Nov. 23-dikán, azt beszélték hogy egy frantzia hajó Naupliába 700,000 frankot vitt volna, melyet Eynard Úr küldött, és a' költsön vejendő pénzben e' lessz az első vissza-fizetendő summa. — A' görög tengeri erő, áll most 1 fregatte-ből (ez az a' Hellas), 1 korvetteből, 2 gőzladikból, 4 briggből, 5 goelette-ből, éppen annyi ágyúzó saloopokból, és 56 mistikből, trate-ből 'sat. — mind egyegy ágyús. — A' Muszkaországból mostanában megérkezett fregatte, Ersébet, 6000 puskát és 12 tábori ágyút hozott Görögországba, mint a' muszka Tsászár' ajándékát.

Törökország

Az itt következő Fermant a' Nagyúr Alis Basa Vezirhez, a' Tsrnen tartomány' Helytartójához, a' ki Adrianápoljban lakik, bótátotta december első napjain, a' mint belölle kitettzik, mint erőltetett Amnestiát. "Meg lévén már kötve a' békesség az Én' magasságos Portám és a' muszka Udvar között; tehát, egy mostanában kibótátott fges. parantsolat azt bízta két lófarku Mehmed-Widsi-Basára, az elébbi ádrianápolji Kaimakamra, — minden illendő rendszabásokat megtegyen, hogy az ádrianápolji és a' környékbeli, a' sors' elrendelése szerént az ellenség által elfoglalt volt Districtusok' mohamedánus és nem-mohamedánus (Raaja) lakosai — kiknek némelyike oda, másikai amoda elszéledtek volt — eszméltessenek honjokba visszamenni, minekutánna a' tartományból a' Muszkaa' kitakarodnak, 's fogjanak ismét hozzá az ö' szokott foglalatosságai' folytatásához, a' földmívelésnek, mesterségeknek és kereskedésnek valamint elébb,

neki feküvén, minthogy ök az Én' tsászári Felségem' árnyékában tsendesen és megelegetve élnek. Nem lehet kételkedni, hogy ö, iparkodni fogott annak elkövetésére. Mindazáltal tudtára lett Felségemnek, hogy egynehány, Ádrianápoljban és a' vidéken fekvő Districtusokban, Helységekben és Falukban lakó Raajak, kik a' háborúal-fogva, alattvalói kötelességek ellen járó magokviseletjek által hibáztak, azt gondolják, hogy az Én' magasságos Portámtól szemrehányást szenvednének, 's elnyomta öket a' félelem. — Hanem, a' dolog' igaza abból áll, hogy nem tsak a' bótánat' és az Én' nagyurasági kedvezésem állanak mindég nyitva azoknak, kik az ö' elmúlt magokviseletjek' megbánását bizonyították és bótánatért esedeznek; hanem még, hogy az ottomani országlószék, a' Raajakat, kirkót a' szó van, a' jóltévő békesség' tekintetéből, mely költetett, úgy nézi mint amnestiáltakat. E' szerént, ezen Raajaknak a' háború alatt elkövetett magokvisellete, akarhogy viselték legyen is ök magokat, örök-feledékenységre temettetik. Senki-sem vettetik vizgálat alá elmúlt magaviseletéért. Mindennek meg fogják mutatni, hogy nekik megbótátottak, és valámig-tsak ök a' bótület' korlátjában 's a' Raajak' rangjában tartják magokat, az Én' legkívánatosabb óhajtásom, hogy az Én' magasságos Portám azon dolgozzon, — az ö' tsendességek és jó-állapotjok minden módon bátorságba-tétessen.

Minthogy az Én' tsászári akaratom az, hogy Ti ezt az Én' legfelségesebb parantsolatimat és óhajtásomat minden Raajaimnak a' legelsőtől a' legalsóig, kik a' Ti' kormányozástoknak alája vettetett Helységekben laknak, tudokra adjátok, hogy Ti azokat bóttsességték és éles elmétek szerént, melyek Nektek tulajdo-

naitok, mind megnyugtassátok, és bizodalmat verjetekek beléjétek, 's úgy viseljetekek magatokat, hogy azok, valamint elébb, a' mezőt, miveljék, mesterségeiket és kereskedéseket üzzék, és minden lehetséges eszközök által iparkodjatok, Nekem az ő' áldásait megnyerni, — tehát, ez a' jelenvaló parantsolat, melynek végtárgya, az ezen tekintetben már kibotsátott rátok-bízás' megerősítése 's azoknak végre-hajtásának megrendelése, az Én' Hatti-serifem erejénél-fogva kibotsátott és elküldöztetett. — A' Raajak az Én' Birodalmom' egész kiterjedésén, Istentől az Én' legfelsőbb védelmezésemre bízott jószág. Minthogy ez úgy van; tehát, bár mi ellenkező volt legyen is a' Raajak' kötelességeikkel némelyeknek magokviséletjek a' háború alatt; a' jöltévő béke eránti tiszteletből, mely megkötetett, egy sem vonatztatik azok közzül, se most, se jövődében kérdőre. Valamíg ők állhatatosan megmaradnak a' Raajak' kötelességeinek a' körében; bizonyoson, se az Én' magasságos Portám' részéről, sem ennek Tisztviselőiéről, semmi kedvetlenségtől nem fognak tarthatni. De Ti azomban, tudtokra fogjátok nekik mindenőjöknek adni, hogy magokat, köszönettel lévén tsársári ezen kegyelmémért, ők is, minden előfordúlható alkalomnál szintúgy viseljék, hogy ezáltal háládatosságjokat megbizonyítsák.

Tudván tehát már Ti, hogy az Én' legfőbb és feltételetlen akaratom, hogy szükséges rendszabásokhoz nyúljatok, hogy a' szóban forgó Raajak' ennekutánna senkitől, akarki legyen ez, semminémű módon ne háborgattassanak; tehát minden buzgósággal iparkodjatok, a' feljebb kimondott módon viselni Magatokat. — Költ a' Semaslul-Ahir hól'd' kezdetén, a' Hed-

sira' esztendeje 1245-dikében.“ (dec. előbb napjaiban, 1829).

Ezen Fermánnak egy mássa igazított Jussuf-Basához, a' samankai Nasirhoz, hogy annak értelmét az ő' kormányozása alatti Districtusokban lakó Raajának adja tudtokra, hogy őket megnyugtassa, 's ára beszélje, hogy magok' alá-adásokra jöjjenek-vissza.

Pé r a, nov. 27. — A' muszka hadsereg' elmenetelével Ádrianápoljából, sok keresztény familia követte ezt, kik Muszkaországban akarnak megelepedni. Altaljában elnyomta a' bosszuállástólvaló félelem Rumeliának egész népességét, és nagyon szembetűnőnek kell lenni, a' különben legtsendesebb alattvalók olyan készületeket tesznek, mintha kétségbeeső ellent-állásra mutatnának, azon esetben, ha a' török Előljárók, visszajöveletekkel, szokott üldöző és elnyomó lelkeket is vissza-hozzák. Minden ember előkeresi eltűnt fegyverét 's elosztja az őhöz tartozók között; megélemedt öregek, asszonyok és gyermekek fegyverkeznek-fel, ölö 's gyilkoló eszközökkel. A' fegyverviselhető férfiak egy bizonyos társaság' vezetése alá vetették magokat. — Az ottomanni Tisztviselők nagyon megütköztek ezen a' veszedelmes hajlandóságon, és az ő' durvaságáról általjában félelmes scutári Basa tehát egyenes parantsolatot vett, hogy Philippipoljól nyomon eltakarodván, menjen Albániába; midőn azomban, Alis-Basa rendeltetett Ádrianápoljt rendes katonasággal elfoglalni, 's e' mellett, meghatározott útmutatást vett, a' katonaságnál a' legszorossabb fenyték' fenn-tartására, és magát mindennémű kényyre szerzett ingerlődzés' eltávoztatására. Nem helytelenül gondolják, hogy Diebits Gróf az, a' ki ezt a' Portával végbe-vitette: mert az ádrianápolji Előkelőbket bizonyo-

sokká tette volt, hogy a' scutári Basa nem fogja a' várost keze alá venni, és hogy ők, nem fognak üldöztetést szenvedni; tsak-egyszer alattvalói kötelességjeket kövessék-el a' Sultán eránt.

Dec. 15-dikén olvasták-fel Belgrádban mindenek'hallattára a' hat Districtusnak Serviához-kaptsolása-felől szóló, a' Sultántól kibotsáttatott Hatti-Cheriffet: és, e' szerént már, ebben a' részben is végre-hajtatottnak lehet a' békekötés egyik tzikkejét tartani. — Milos Hertzeg egy Követséget küldött Davidowits'sat. Ur' szeméjében, a' muszka Fővezérhez, Diebits Grófhhoz, mely Követség az egész serbus nemzet' köszönetét az ő Monarchájának és neki, megmutatott jó akaratjokért vitte által. — A' smyrnai Courier azt mondja, hogy ott közönségesen azt beszéllik: "mint hogy a' frantzia katonaság Peloponesus' minden váraiból haza takarodik és azokat az Elölülő' gondja alá bizza, ~~ÖE~~ pedig nem volna hajlandó azokat görög katonaságra bízni, kiknek hívségéhez nem bízik; tehát szükségesnek találhatná ezen várak' őrzésére Muszkaországától kérni egynehány tsapat várvédet, még' pedig ezen ország hasznára és szerentséjére, mely Capodistrias Grófnak egyedülvaló gondolatja.

Toulonból jelentik Dec. 16-dikán: egy máltai levél bizonyítja azt a' már lábra-kapott hír' valóságát, hogy a' Sultán a' smyrnai Basának megparantsolta, hogy a' török katonaságot Negropontból és Athenéből húzná vissza. Ezt a' parantsolatot Isis angl. fregatte vitte Smyrnába, mely Vurlából nov. 7-dikén, Éginából 14-dikén indúlt.

A' smyrnai Courier fontosan roslatgatván az angl. fregatte-n Gordon Lord által adott béke-vendégséget, az ott jelen volt Törököknek a' boritalban volt kitsapongássoknál-fogva, beszéde' végét

így ejti-meg: "Jó, jó a' békesség emlékeztére egynehány vendégséget szentelni; de, nem azért, a' ki a' költséget megfizette. Egy férfinak, kire a' sors egy pillantatig kemény szakmányt szabott, legyen ez fejedelem vagy köz-polgár, mindig van olyan ereje a' maga' segedelmére, melytől őtet meg nem lehet fosztani, t. i. caractere' és méltósága' megtartása. Ha ezen utolsó vagyonával felhagy, vagy ettől is megfosztatik, ha, még az ellensége' tisztelésének-sem tárgya többé; akkor van az, tsak, mikor magát méltán szerentsétlennek tarthatja, és, — az is ő akkor, valóban. Egy ilyen fajta nagy letzke van a' St. Helena' kőszikláiba bemetzve; az emberi sors' minden viszontagsága megtört annak férfiás méltóságában, kit a' fatum ott lántzra tett.

Magyarország

Novemberben, 1829, hólt-meg az a' nevezetes Papi ember, a' Szentmihályi Réf. Prédikátor, Köveskáli Nagy István, Ns. Szabolts-Vármegyében, kinek 50 esztendei papsága' jubileumát ezelőtt egynehány esztendővel inneplették az említett Helységben. Született ő 1740-ben. Nevezetes még az idvezültben az, hogy 1772-olta ekkorig foljvást azon egy Eklésia' Lelki-Pásztorá volt; mely, mind neki, mind Híveinek ditsősség. — Azt a' történetet-sem illetlen említeni, hogy az ő halálát az hirdeti most ki egyik, kinek édes anyja felett ő, legelső halotti beszédét tartotta 1772-ben.

A' Gabona Jan. 14. kelt V. Cz. for. kr.

Tiszta Búza, nagy véka	-	2	36
Alábbvaló	-	1	45
Kétszeres	-	1	15
Roš	-	1	15
Arpa	-	-	50
Zab	-	-	40
Törökbúza	-	-	58
Krumpli	-	-	40